

LIBERTATEA

Abonamentul: { „Libertatea” (4 pag.) numai 100 Lei pe an.
„Foaia Interesantă” (4 pag.) 60 Lei pe an.
Cel-ce le abonează pe amândouă, le primește cu 150 Lei pe an
și capătă și „Plugarul Luminat”, fără alt adaus la plată.

Foile pentru popor.
Apare JOIA
Director: Ioan Moța.

Pentru străinătate: 300 Lei pe an, trimiși în banii
țării aceleia în preț de 300 Lei, sau prin cec de bancă.
Redacția și Administrația: Orăștie (jud. Hunedoarei).

Zi-i mamă „gușată”...

- Vinevații ei la fel, — se ocărăsc pentru același păcat! -

Acum, după alegeri, ziarele liberalilor fac cap de invinuire Averescanilor, că au încheiat înțelegere cu minoritățile (popoarele străine) în fața alegerilor. E drept că guvernul a făcut mare greșală prin felul cum a legat ceea ce înveală: prea le-a dat frâu, și de asta s'au folosit în deosebi Ungurii, cari au început a-și ascute stesgurile lor uigurești, și a cânta din muzici cantecele uigurești cele mai revoluționare și contrare României, ba în vorbirile lor spuneau: „A inviat lumea ungurească!” — Și li se părea că s'a latins pe aici iară Ungaria. Sații, mai liniștiți, dar făcându-și scenări șoarele; — iar Jidanii din umbra, răd fericiți că au băgat frică în guverna, de le face toate pe placul lor l.

La fel ca cele liberale, fac foile Partidului Național: Zi de zi ceartă tot mai apra guvernul pentru înțelegere cu Ungurii și cu alți minoritari.

Noi am ocândit acest lucru naivitatea tuturor, și pe atunci, pe când și foile liberale și cele naționale încă — tăceau.

Acum să stăna strâmb și să judecăm drept: Au Liberalii și Naționali drept a scoate ochii guvernului? Prea cred acești demni că lumea uită dela mână până la gară! Dar Liberalii nu încheiară în ajunul alegerilor comunale înțelegere, chiar așa ca și averescanii, cu Ungurii, cu Sații și cu Jidanii? Așadar i-a luat în brațe pe toți.

Și atunci ce am văzut: Foile Partidului Național scriiau (vezi „Patria” din Cluj) „Dar locul vostru, al minorităților, nu e acolo în rând cu guvernul liberal, care v'a strâna de gât cu legea lui școlară, ci alături de noi cari vi-am promis mult prin adunarea dela Alba-Iulia!”

Și fiindcă liberalii n'au dat „destul” Ungurilor și Jidanilor, — i au părăsit și Ungurii și Jidanii, și au votat cu Partidul Național. Și se îmbrățișară și se laudară lucrul mare în banchetole dela Cluj l.

Iar fiindcă acum Averescanii le au dat acestora mai mult, — se alipiră de ei.

Noi desprețuim și pe unii și pe alții din acești umblători după „gratia” streinilor! Noi credem că Românii sunt destul de tari în țara asta, ca să meargă singuri, ținându-sus steagul românesc, fără a pofti alăturarea și pe cel unguresc și pe cel jidoveasc!

Dar ni-i lucru peste măsură de ciudat, când vedem că partide cari numai ieri se îmbrățișară în fața noastră, cu acești streini, — să ocărăscă azi așa de „bărbătește” pe Averescani, că fac aceea ce ocărătorii lor făcuseră ieri!

„Zi-i mamă gușată, ca să nu-ți zică ea întâi!”

Iacă pentru ce noi ne alipim la „Liga Creștină” care e curată și duce luptă de apărare națională împotriva acelor streini primejioși, — nu să umblă după „gratia” lor l.

„UNIVERSUL” de azi (Joi 10 Iunie) începe a publica scrierile unui redactor al său dus în Săcuză să aște la fața locului cum s'au purtat Ungurii și Sații în vremea alegerilor, după încheierea înveții cu guvernul, — și alia lucrării revoluționare. S'a strigat tot timpul: Trăiască Ungaria! Jes România! Primarul nou din Sântul-George nu știe o limbă românească! Subsecretarul de Stat Bucșan a fost primit acolo cu banderiu de Unguri cărăi îmbrăcați ca Husari maghiari! Sieg ugaresc. Românii umblă, înălțându-și din slujbe și înuși să tacă mânia Ungurilor ca pe vremea lui Tizza Piștal!

Iaca urmările politiceii umilțoare a partidelor ce nu se gândesc întâi la țară și neam, ci numai la aceea: să biruc ele la alegeri, ca să poată sta la „putere” câțiva ani, — în care știu ele ce să facă — pentru sine.

E unal mult decât trist!

STEFAN C. POP — nu mai e deputat în Camera dela București! Iată o știre de-adeptul durerosă pentru noi vechii luptători naționali din Ardeal, Bănat și Crișana, — cari, de când ne-au trezit în luptă, de vreo 30—35 de ani, pe Stefan C. Pop dela Arad! Prin știut me cu în știrile din țară, — și în portamentalul din Pesta și în cel din București.

Altegele cele noue au lăsat pe Stefan C. Pop, fost Ministru de Justiție în guvernul cel dintâi al României marelle, și locuitor de lăta-Ministru, — afară dintr-o deputați. Nu vedem deiecutat prin fața acest fapt și nu știm cum s'a întâmplat. Dar ori-cum ar fi, pentru noi e ceva dureros, să vedem în Camera Română pe Barabás Bela dela Arad și pe Stefan C. Pop nu!

Am ajuns de ris și de bătao în țara noastră!

Evreii din Orhei (Basarabia) se ridică asupra Românilor. Bat pe învățătorul român! Iși bat joc de sărbătorile naționale ale statului!

Ei sunt puși la cale să ne atace, pentru a ne putea ponegri în fața lumii!

Sunt presemnele unui mare războiu împotriva țării noastre!

Ziarul „Universal” de ieri, 9 Iunie, aduce următoarea știre primită dela vestitorul său din Basarabia:

Chișinău, 6 Iunie.

Deregătorile locale au fost înștiințate despre grele și neîntrerupte tulburări petrecute în comuna Telinești (Județul Orhei), unite de locuitorii evrei, cari s'au dat la paroli susținătoare contra locuitorilor români.

Judecătura Ocolului rural din Telinești, a făcut o chemare desăvârșită către deregătorii din Chișinău, rugându-le să ia măsuri grabnice pentru apărarea vieții creștinilor.

În legătură cu aceasta am aflat următoarele:

În ziua de 2 Iunie învățătorul Bușuga, dirigintele școlii primare Nr. 2, a fost atacat în stradă de o oadă de Evrei.

Intervenind jandarmii, învățătorul a fost scăpat din ghiarele lor, dar fusese bătut erunt, și se află în agonie (trage de moarte).

Deschizându-se o cercetare, locuitorii evrei au acornit vorba, că învățătorul făcând foc în camera (odăia) sa, voia prin asta să lanseze în fum pe elevii evrei, cari se aflau într-o cameră învecinată cu camera lui. Acest fapt însă nu e adevărat, după cum am stabilit deregătorii.

Pornirea locuitorilor evrei nu e un lucru întâmplător, ci e o pornire progătită contra creștinilor. Și altădată ei și-au arătat stăpânimintele lor contra acestui învățător, pentru simțămintele lui românești. Ei a fost de mai multe ori tulburat, chiar lovit, în timpul locuțiilor, de către locuitorii evrei.

O pildă:

— În ziua de 10 Maiu, (sărbătoarea națională, în care toți școlarii sunt duși la biserică, unde se face slujbă și se țin vorbiri despre însemnătatea zilei), — când învă-

șătorul a pornit în fruntea școlii la biserică, a fost întâmpinat de primarul comunei, anume Ovsie Prozemont, împreună cu alții 100 de evrei, cari au atârnat pe elevii dela biserică, iar pe învățător l-au urmărit cu ochii!

Apoi copiii au fost adunați de evreii Duvel Leib și Veivel Geroșonschel, și, în frunte cu alții înși, au început să cânte pe străzi în bătao de joc: „Trăiască Regala”; iar primarul comunei spunea în gura mare, că sărbătoarea națională românească sus prefaceste nimic pe lângă religia curcăsă!

Acest fapt e foarte îngrășător, întrucât populația evreiască, afară de simțămintele potrivnice ce șile arată la toate prilejurile, mai desprețuiește (is în deșert, nasocoțeste) legile și deregătorile noastre, fiind pornită să nimicească pe toți cari vesse să țină buna rânduială, amenințând cu moartea pe slujbași și populația pașnică românească, iar magistrații (judecătorii) de acolo, sunt împedecați să-și facă datoria, fiind terorizați (amenințați) ca să plece de-acole.

Procurorul din Orhei a plecat la fața locului să cerceteze.

Iată o descoperire, care doară doară va deschide ochii mai multor Români, ca să vadă și să creadă, că ceea ce spunem noi zi de zi, că ne amenință o grozavă primejdie jidovească în această țară românească, nu e o închipuire bolnavă a noastră, cum o spun unii nenorociți frați ai noștri, — ci un lucru văzut de ochii curat românești, un lucru ce-l poți pipăi cu mâna!

Azi dă! Primarul comunei, nu un dărbădă oarecăr, se pune în fruntea mulțimii care la școlarii ce erau duși la sărbătura de 10 Maiu, și nu-i lăsa acolo unde ar putea auzi îndrumări la înbirea de patrie, iar pe învățătorul care voia să-l

ducă la acest izvor de înțelegere a marilor fapte din istoria țării, — îl ocărăsc.

Iată unde ne-a dus proasta Lege comună, făcută de guvernul liberal trecut, prin care sunt date orașele toate, și laca și satele în cari cel de alt neam sunt mai mulți decât Românii, — pe mâna acestor streini! Aceia, alegându-și primar pe plac, — primarul, în loc să fi el însuși, ca în toată țara, de față la cîmba sfîntă a acelei zile, — el adună pe școlarii evrei și-l risipește.

Un primar o face aceasta, în România!

Altădată învățătorul român, dela școala Statului, e bătut până la moarte, — acornindu-se despre el minciuni, că voia să l încece în fam pe pui de evreiași din odăia vecină... Parcă, făcându-se focul ziua, și lesind fam în sală, ceții n'ar fi avut vreme să iasă din odăie, dia fură?

Dar decât toate mai de lung aminte este faptul, că acești evrei nu fac de capul lor ce fac, ci ei duc în acplină o poruncă ce le vine de sus, dela conducătorii lor politici cei nevăzuți și dedeparteți.

Acela acole în străinătate au lipsă de ceva scandaluri în România, pentru ca, pe temeiul lor, ei să poată ponegri țara cât mai strașnic în ochii străinătății și să poată țese uneltirile lor împotriva noastră, fără ca cineva să le facă vină sau să pună un cuvânt pentru noi, despre cari plutesc în aer atâtea vobe rele. Și de aceea asmuță, prin agenții lor, pe Evreii de aici, să ne facă ce ne fac, pentru ca să ne scoată din sărite, să lăsm măsură împotriva lor, și atunci ei să umplă lumea cu șipetele lor împotriva barbarilor de noi l.

Cei ce cunosc apucăturile acestui neam viclean și mișel, înțeleg, că el urmăreac planuri mult mai depărtate prin astfel de chemări la ceartă!

Mal arată îndrăzneala lor, ce ne așteaptă pe noi Românii în viitor în țara noastră, acolo unde Jidanii ne-au întrecut cu numărul.

Vedeți ce nume frumos românesc are satul Basarabean, semn că acela a fost odată curat moldovenesc (românesc), iar azi e atâtea de jidovit, încât și primarul e jidan de-al domnului Brătianu, care a binevolt a-l așeza acolo prin nenorocita sa Lege comună, care nu asigură nașiei românești conducerea orașelor și comunelor din țară! Măncă-ș-ar legea!

Guvernul Averescu e dator a schimba în cel mai scurt timp

Legea Administrativă (județană și comunală) înălțându-mărea ei scaldere, care nu asigură neamului românesc conducerea comunei!

Ce se petrec prin vecini?

Dacă Evreii din țară ne dau semne, cari, prin îndrăzneala lor, ne fac să înțelegem multe de toate, — apoi nu mai puțin vedem semne cu înțelesuri în jur de noi, prin vecini.

Din Paris se vestește, cu data de 5 Iunie, că „Insoțirea emigraților Basarabeni” (adecă a Basarabenilor cari au plecat din Basarabia, — și au plecat așa de capul lor, dar acolo spun că au plecat de silă, nemal putând suferi „prigonirea” Românilor!), — însoțirea acestor „pribegi”, cari „pribegesc” bucuros, că le dă „Alianța Universală Izraelită” bani de pribegie câți le trebuiesc, — a ținut în 4 Iunie o adunare în o sală mare, în care au vorbit tot despre „stările grozave din Basarabia”, despre sălbăticia cu care se poartă Românii față de mieușii de Evrei... Cățiva deputați comuniști francezi (toți jidanii), între ei și vestitul Barbusse, mișelul care a venit pe aici și guvernul l'a purtat ca pe palme, și călăuz credincios îl fu Costaforu dela „Adevărul și Dimineața”, — a vorbit furios împotriva României, și a ponegrit armata română.

Așadar aci un atac în afară, în aceeași vreme cu atacurile din lăuntru.

— În același timp peste Dunăre, la vecinii Bulgari, au loc adunări populare, în cari poporul bulgar e chemat să asculte vorbiri ce aruncă flacări de ură împotriva României, în care, se spune, Bulgarii sunt ucși leasă în Dobrogăa și Basarabia! (pe când nu s'a atins nici naiba de unul din ei!)

— În Ungaria tot așa: Joi în 3 Iunie un deputat ungar a rostit o vorbire în care spunea, că împlinindu-se alt an dela încheierea Păcii prin care Ungaria a fost așa de crunt ciuntită, tineretul maghiar a ieșit la „monumentele iredentiste” din plața Libertății și a închinat stegurile în fața lor, în semn de așteptare a zilei de răzbunare... Iar el ca depătat ține să spună aci, că: „Credem cu toții în învierea națiunii maghiare”, și că jalea de azi nu e jalea lăpădării de nădejde... El a u marea nădejde!

— Că Rușii ce ne coc, înțeleg ori-cine. Lor le lasă gura apă după Basarabia...

Iar dacă cercetezi bine în adâncul acestor „mișcări”, pretutindeni îl afli tot pe el, pe Evrei, zgândăritori. Unde văd că și pot ajunge scopul așăfând dorul de răzbunare a celor înfrânți, acolo urlă cu lupii și-s mai mari bulgari ca Bulgarii, mai mari unguri ca Ungurii, — iar aici la noi: bat pe învățătorul român, dând și altora pildă să facă la fel, — pentru a sili stăpânirea să le deă peste ghilare și din asta el să-și făurească arma de ponegrire a stăpânirii barbare românești.

Guvernul dela București stă nepăsător în fața acestor arătări?

Și acum ce-ți, vă rugăm, vorbirea lui Alexandri dela 1879, și vedeți dacă nu așteți că tocmai așa cu aceeași răutate, lucrau și atunci jidanii împotriva Țării Românești! — Dar fiindcă erau mai puțin, îndrăznelile lor erau mai din ascunziș — iar azi, simțindu-se mulți, — încep să ne lee la palme și la bății!

Marea nenorocire dela alegerea din Ruși.

Jandarmii au tras în mulțime. Trei morți și numeroși răniți.

În ziua alegerii de membri pentru Sfatul Județan (4 Iunie), s'a întâmpiat o dureroasă nenorocire în hotarul comunei Ruși. Spre Ruși, ca loc de votare, se adunaseră alegătorii din vre-o 8 comune, ca la 1000 de oameni. Dar pe drum, la podul de fer din fața comunei, cordon puternic de jandarmi oprea înalțarea spre comună. Unii oameni spun și scriu prin foi, că soldații ziceau alegătorilor să se întoarcă acasă, căci — nu este votare! Și bănuiesc pe căpitanul de jandarmi Morariu, că era părintinitor guvernului fiind cumnat cu preotul Ciocan din Bretea, trecut la Averescani. Poporul a simțit că vreau să-l tragă pe oameni pe sfoară, și s'a împotrivit, din asta s'a născut tulburare, învelburare, amenințări și — folosirea armelor chiar fără somașile (provocările) prescrise de lege. Asta se spune de potrivnicii guvernului.

Raportul oficios însă spune altfel. Cercetarea făcută de procuror și judecătorii, apoi mărturisirea făcută de Căpitanul de jandarmi, spune următoarele:

Pentru susținerea ordinii venirii la votare, se pusese un cordon (șir opritor) de jandarmi la un poduleț la 5 km. dela comună. Aci au cercat a opri pe oameni, dar aceștia au rupt cordonul, au aruncat pe doi soldați în riu (spune Căpitanul lor), — și apoi oamenii au năvălit înalate. La podul de fer din capul comunei Ruși, era pus al doilea cordon, mai tare, și comandat de chiar căpitanul de jandarmi, Morariu.

Cordonul avea ordin (poruncă) dela Președintele alegerii, să oprească acolo satele, ca să nu iatre toate odată în comună, ci pe rând, precum erau scrise pe tabloul (scrisoarea de împărțire) dat de Președinte.

Când satele, după ruperăa celui dintâi cordon opritor, au sosit cu toatele la pod, căpitanul le-a spus, că nu pot intra așa de-odată, ci pe rând, după cum sunt scrise de Președinte. Trei sferturi de ciz s'au târguit. Oamenii n'au vrut să asculte, ci au început a se tulbura și a face larmă, a amenința. În semn de împotrivire, cineva a dat cu o platră spre cordon lovind în soldați. Căpitanul văzând că gluma se îngroașă, a făcut înătorii aminte pe oameni, că el nu-l poate lăsa să năvălească în sat, și că li se va împotrivi cu arma! Oamenii n'au luat în

sămă vorbele, au înalțat spre cordon, și — se zice — au aruncat cu alt rind de petri. Atunci Căpitanul, ca să-l sparie, a tras o salvă (un rind de pușcături) peste capetele lor, în aer. ba raportul oficios spune că s'ar fi tras chiar trei salve în aer, Unii din oameni s'au întors, dar cel mai volnicos nu. Că nu credeau să tragă și în ei, ci că numai îi vor spăria, — și au dat năvală spre soldați. Atunci Căpitanul Morariu a poruncit să se tragă în plin, — și salva a răsunat, un glonte a lovit pe Moise Dodu, din Sângeorz, om de 36 de ani, oblu în cap, omorându-l pe loc, altul a lovit pe Achim Temeja din Boșorod, om de 57 ani, în pept, calcându-l și pe el la pământ, pe alții vră-o 10-12 l-a rănit. Țipete, vaete, fagă desnădăduită peste câmp, — lucru dureros și înfricoșat! Temeja, care n'a murit îndată, a fost dus la spitaiul din Deva, dar a murit înainte de a l-se putea da vr'un ajutor. Ua al treilea, dintre cei răniți mai greu, încă se spune că a murit a doua zi.

Cercetările.

Au ieșit îndată la fața locului prim-procurorul din Deva, d. Ghițeanu, cu un judecător și greșterul și ofițeri mai înalți de jandarmi, și au făcut și mai fac cercetări, pentru a descoperi adevărata pricină a nenorocirii, care poate fi, sau hotărîrea pripită a Căpitanului Morariu, de a trage fără treabă, în oameni — sau că oamenii au fost foarte neșpuși și au atacat ei, — la ce jandarmii au răspuns cu arma, dacă vorba n'a mai prins.

De-o fi una, de-o fi alta, e foarte trist, că în toată unor alegeri, lumea își nită așa de mult și de dreptate, și de lege, și de burul simț de frate, — uali prea asmușăți împotriva deregătorilor țării și chiar a armatei, alții prea nitând că acel popor, chiar nesocotind unele îndrueli, trebuie totuși cruțat pe cât e omenește cu putință, și nu împușcat ca o ceată de vrăbi!

Cercetarea va scoate la lumiză adevărul. Insuși dl. Ministru Groza a venit să urmărească cercetările.

Ministru de Interne a vestit, că cel vinovați de această nenorocire, vor fi pedepsiți pildul-tor, de-or fi dintre alegătorii, sau de-o fi ofițerul comandant al cordonului.

— Morții au fost îngropați cu mare jale. Lume multă a luat parte la îngropăciunea lor. Ar fi luat și mai multă, dar deregătorii au oprit venirea din depărțări, pentru a nu se face demonstrație în jurul îngropării și a nu se întâmpla vre-o nouă nenorocire și cu acest prilej. Dl. Dr. A. Vlad a volt să meargă cu o delegație (solie) de 50-60 de țărani din Orăștie și jur, la îngropăciune, ducându-le și cununii cu fante (pantlîci) tricolor. Deregătorii însă l-au oprit în drum. Partidul Național a scos un număr din „Patria” în cadru de dolla (jale), socotindu-l pe cel morți, — mucenicul al partidului.

— Acum însă, după cel trei

intrați în pământ, vor intra alți 4-5 ori și zece în temniță. Căci cercetarea va descoperi, că cine l-a așăfătat așa de rău pe oameni și l-a învățat să nu se supună opreliștei jandarmilor, ci să-l atace cu petri. La cel mort pe loc, s'au așăfătat încă alte petri în buzunar, — așa că se vede că cel mai curajoși dintre ei, l-au învățat să se înarmeze. Aceștia au făcut greșală cea mare. Ei nu vor scăpa fără pedeapsă.

Aleși „Ligii Creștine”.

Vestirea cea din urmă prin „Monitorul Oficial”. — Zece aleși. —

Luând de adevărate arătările făcute de ziarul „Indreptarea” (foaia guvernului, care ar trebui să știe bine ce se spune) și „Universal”, sm scris în numărul trecut, că „Liga Apărării Naționale Creștine” a câștigat 11 scaune în Adunarea Deputaților. Peste 2-3 zile a ieșit la iveală, că acelea erau numai socoteli așa pe de-asupra făcute. A treia zi „Monitorul Oficial” (Gazeta Țării) a adus el lista tuturor Deputaților aleși, așa cum l-a statorit Comisia mare de împărțire a scaunelor. Aceea a încheiat socotelle cu mici abateri dela ce spusese ziarele, și anume:

„Liga Apărării Naționale Creștine” a primit 10 locuri în Sfat (nu 11 cum vestisem) și anume: Dl. Profesor Guza, Președintele „Ligii” a fost ales în 3 locuri, nu numai în două, — și așa cei aleși sunt următorii:

- Dl. Prof. A. C. Guza la Caraș.
- „ „ A. C. Guza la Iași
- „ „ A. C. Guza la Tg. Neamț.
- „ „ Dr. Șumuleanu la Borohei.
- „ „ I. Z. Codreanu la Rădăuți.
- „ „ G. Cărlan la Suceava.
- „ Adv. Paul Ilescu la Câmpulung.
- „ doctor H. Vasiliu la Botoșani.
- „ Adv. Dr. Valer Pop la Sătmăr.
- „ ing. M. P. Florescu la Fălcieni.

Adecă zece inși. Având în vedere că Liga e o organizație nouă și având în vedere pedecile ce l-s'au pus de guvern, — conducerea Ligii e mulțumită de izbânda aceasta și ca început o scoate chiar prețioasă. Dl. Prof. A. C. Guza spune că acest număr se poate socoti ca „biruința unei ideli”, a unui gând bun.

„Biruința Ligii, scrie dsa, este biruința ideli! Cea mai curată biruință, cea mai înaltă, cea mai sfântă care a fost vreodată!

Ea însemnează trezirea conștiinței naționale românești, împotriva tuturor amestecurilor, prevestind biruința deplină, apropiată.”

„Reușita noastră morală învestește „Liga” cu o autoritate (vază), de care sunt lipsite azi toate „partidele”!

„Liga poate vorbi în numele Țării” — încheie dsa.

Avem însă durerea a vedea, că d. Profesor I. C. Cătuneanu dela Cluj, nu a reușit la Turda

și Someș, cum se vestise, — ceea-ce e o mare pierdere pentru Liga.

Dl. Cuza spune că e foarte mulțumit de câți au reușit, — căci, zice dsa, judecând după pedecile scandaloase ce ni-a pus guvernul, nu ne așteptam nici la atâta! Și arată cum a fost, de pildă, primit dsa în Basarabia:

„Ducându-mă la Bălți ca să-mi sprijinesc candidatura, eu (d. Cuza) am fost de două-ori arestat, odată la Fălești, de unde am fost întors cu jandarmii la Prut, — iar a doua oră în mijlocul nopții, la Pârjota, de unde m'au ridicat jandarmii și m'au dus, prin Bălți, până la Iași, — fără ca să mă fi putut pune în atingere cu alegătorii mei, în a căror mână n'au ajuns nici manifestele noastre l...”

Funcționari de tren

ce nu cunosc cele mai simple și apropiate părți din Regulamentele ce-i privesc.

El conșcă în chip prostesc permise de ale ziaristilor date în deplină ordine. Permisul ziarului „Libertatea” conșcat la Riul-Vadului.

Nainte cu doi ani, un reprezentant (trimis) al foil noastre „Libertatea” fiind chemat telegrafic la Galați, a plecat, folosindu-se de Carnetul de liber parcurs pe Căile Ferate, pe care îl are ziarul, pentru doi din oamenii săi. Cum aceste Carnete (zise „Permise” libere) se dau ziarelor așa, că pe un singur Carnet se pun 2 fotografii schimbătoare, a 2 persoane date de Direcția foil, fiecare fotografie fiind provăzută cu iscălitura Ministrului și cu sigilul sec al Ministerului de comunicații. Fotografiele sunt „mobile”, adecă nu-s prinse de Carnet cu capsule, ci se scot după trebuință, azi călătorind unul din cei doi îndreptățiți, mâne celalalt. Fotografia e fixă (prinsă în capsule) numai când carnetul e dat pentru o singură persoană.

Acest lucru, care trebuie să fie A-b-c pentru ori-ce conductor de tren, conductorul trenului ce venea dela Arad la Teiuș, nu-l știa, deși la examenul lui de conductor, trebuie să-l fi văzut, și nu putea să-l uite, tocmai fiindcă e un Carnet deosebit de altele, cu 2 fotografii schimbătoare. S'a acățat de el că — nu-l bun. Spunea că n'a mai văzut carnete cu 2 fotografii ce ies dela locul lor cum vrea. A chemat pe controlorul de tren. Acesta s'a arătat și mai „strașnic”, a spus că el „știe” că — carnetul nu-l bun! La Vinț s'au dat jos cu reprezentantul nostru cu tot, și hală la Șeful Gării. Asta trebuie să știe, doar nu în zadar e Șef. Șeful, ca și conductorii, spune grav: Nu-l bun! Așa carnete nu sunt! Li conșcă și pe călătorii pedepsim. — I-au conșcat: (luat) Carnetul întărit de Ministeriu și l-au dat pedeapsă. Trimisul nostru a spus: Bine, dicit dar să știți că eu trebuie să merg până la Galați! Imilian bilet pe bani și veți plăti D-voastre acest bilet, pentru că-mi l-aș pe al meu cel bun. Cel trei iminați funcționari nu s'au dat bătuți: Nu-l bun! Plătești!

Au luat Carnetul și l'au trimis la Direcția Regională în Arad. Cel de aci au văzut îndată că cel trei slugași au făcut o prostie și numai decât au trimis Carnetul la gara Orăștie să se fie dat înapoi, și să ne ceară de-

clarafie. Am spus: Cel vinovați să ne plătească paguba ce am avut cu cumpărarea biletelui până la Galați și napoi. Și ca dovadă, am alăturat telegrama cu care eram chemați acolo.

Di Director Regional Popp, om foarte drept și aspru în slujba d-sale, a spus că da, cel greșit vor plăti paguba. Dar — cu făgăduința am rămas. Funcționarii de sub mână d-sale au știut încurca și amâna lucrul, până ce s'a făcut uitat, și noi am rămas cu paguba drumului plătit...

— Acum ni s'a întâmplat același lucru, între Sibiu și Riu-Vad.

Conducătorul trenului dela Sibiu spre Călimănești, iar n'a cunoșcut acest fel de Permise a ziarilor. A spus că nici el n'a mai văzut și n'a mai auzit de așa ceva! S'a dus cu reprezentantul foii la Șeful Gării din Riu-Vad. Acesta, tot așa de luminat ca și conductorul, a spus: Nu știu, n'am văzut, n'am mai auzit de astfel de Permise...

Și iară ni l'au confiscat și l'au trimis Regionalul din Brașov, iar pe trimisul foii l'au pedepsit cu 300 Lei și l'au făcut să și cumpere mai departe bilet cu ori-ce călător.

Apoi asta e o adevărată rușine, ca trenurile să mai albă și azi în slujbă oameni atât de fără cunoștințe a drepturilor lor și a călătorilor! — Iar dacă biletul conductor, om simplu, cu școală puțină, nu știe, apoi di Șef de Gară să fie tot așa de luminat ca și conductorul, — e scandal!

Și ni se pare că și Direcția din Brașov stă pe gânduri, căci azi e a 6-a zi dela confiscare, și încă nu ne-a trimis Permisul a-casă...

So face lumină!

— Adevărul iese la iveală. —
— Cu minciuna prânzești, dar nu mai și cizezi. —

In vremea alegerilor, gazetele potrivnice „Ligei Apărării Naționale Creștine”, îndeosebi cele ale Partidului Național și Țărănesc, își nebuneau mereu cetitorii cu vorba, că „Liga” nu trebuie luată în samă, că doar ea nu i decât o slujnicușă a guvernului Averescu, qa și mai rău, e făureală de-a „liberallor” — și de aceea toți câți urăsc pe liberali, să urască și „Liga”, că nici ea nu i mai bună ca ei, l. Iar agenților partidelor le curgea din gură riu de minciuni și mai încornorate, spunând și sumele de bani pe care Liga le-a pus la bazunar dela liberali, ba dela averescani...

Ci vorba bătrânească: „Cu minciuna poți prânzi, dar nu mai poți și cina!” rămâne adevărată.

Acum lucrurile s'au înlățit. Noi putem vorbi oamenilor celor bani în pace, și adevărul răsare îndată de printre buruienile minciunilor cari îl copleșiseră pe-o vreme. Minciuna se întoarce ca frunza pe apă și — se îneacă. Că nu i-a dat el D-zeu putere să rămână bifultoare peste adevăr în lume.

Iată cum stau lucrurile cu boroboașele câte s'au vorbit de către oamenii partidelor despre „Liga”, spre prostirea poporului:

1. Guvernul sprijinește „Liga”.

S'a spus că guvernul „sprijinește” „Liga”, din ce se vede că Liga n-i decât o unealtă a lui.

Da?

Apoi vedeți mai jos ce scrie di Profesor A. C. Cuza in numărul cel mai nou dela 6 Iunie, din „Apărarea Națională” dela București. „Liga” a pus listă și în Basarabia, în județul Bălți și a pus chiar pe di Prof. Cuza cap de listă. Și unde di Prof. Cuza s'a pus în fruntea listei, în toate locurile a ieșit ales: (la Caraș, la Iași, la Târgu-Neam), — numai în Basarabia, la Bălți, nu. De ce? Iaca spune d-sa că de ce:

„Liga a fost împedată a-și desfășura propaganda (propoveduirea prin adunări) liberă în Basarabia!

Ducându-mă la Bălți, ca să-mi susțin candidatura, am fost de două ori arestat: odată la Fălești, de unde am fost întors cu jandarmii la Prut, — iar a doua oară în mijlocul nopții la Pârjota, de unde m'au ridicat jandarmii și m'au dus prin Bălți până la Iași, — fără să fi putut veni în atingere cu alegătorii mei, — în mâinile cărora nu au putut să ajungă nici manifestele mele (afișe, tiprituri, gazete)“.

El bine, întrebe-se acum ori care alegător român care nu are capu n' dangi. A putut fi vre-o „înțelegere” între guvern și „Liga”, când guvernul s'a purtat așa, cu însuși Capul „Ligei”? Și ce certificat (atestat) rușinos e acesta pentru mult trimblăta „libertate” a alegătorilor averescane, când un Profesor Universitar, un Român mare ca d. Pr. Cuza, n'a fost lăsat să se vadă măcar cu alegătorii d-sale din Basarabia?

Credem de prisos să mai aducem și alte dovezi, că tot ce se spunea de acest fel erau minciuni ticăloase pentru a strica izbânda „Ligei”, — spre bucuria Jidanilor, cari se află cete mari printre membrii celorlalte partide politice și cari ei au învățat pe acela, cum să strice Ligei, „minșind pentru mine...”

2. Liga și „liberall”.

Mal puternică armă decât toate a fost, în aceste alegeri, în mâinile partidelor potrivnice, povestea că „Liga e una cu „Liberall”, ajutată de ei. Zvoana asta, pe care agenții țărăniști, ca și cel naționalist, se jura în fața poporului, le a ajutat foarte mult. Poporul fricos de rău, — și el așa știe că liberalii numai rău fac țării — a privit cu neîncredere „Liga” și a sprlinit pe țărăniști și naționali, ca pe singurii dela cari le-ar veni mântuirea. „Liberall”, afarisii cum sunt, au răspândit vorba că Liga e pe o mână, cu ei — tot pentru a întoarce poporul dela „Liga”, de care se tem și el, că în curând va fi așa de lublă de popor, încât n'o să mai albă nici o putere a o ră-pune în luptă. Și așa, impropoșată din atâtea părți cu minciuni, „Liga” a suferit în aceste alegeri și a leșit mai slabă decum

l-se cădea și decum ar fi leșit dacă partidele n'ar fi scornit, par'că înțelese, aceeași minciună despré ea.

Acum iată care-i adevărul și aci. Noi am cerut prin Nr. 23 al „Libertății” diu Pompiliu Piso, conducătorul liberalilor din județul Hunedoarei, să facă mărturie publică (în fața s'omii), dacă e adevărat ce ni s'o spus, că chiar d-sa a răspândit prin Zarand (partea de peste Murăș a județului Hunedoarei) vorbă, că liberalii, merg pe-o mână cu „Liga” și altele? La asta d-sa ne-a trimis următorul răspuns:

Deva, 4 Iunie, 1926.

D-lui Pr. I. Moja,

Orăștie.

La întrebarea DV. adresată mie la 27 Mai 1926 prin gazeta „Libertatea”, vă rog să cunoașteți, că informația DV. e inexactă.

Nu există (nu este) și nu a existat, nici o convenție sau înțelegere între mine și d. Isan Moja, și nici între organizația Național-Liberală și „Liga A. N. Creștină” atât în chestiunea alegerilor, ca și în orice altă chestiune.

Primiți asigurarea deosebitei mele stime,

Pompiliu Piso.

Această declarație luminează și neamul al doilea de minciuni ce s'au răspândit despre „Liga”, că ar fi fost în ceva înțelegere cu liberalii. E drept că di Piso nu răspunde la ce noi mai alea l'am întrebat, că d-sa răspândi'a ori nu un acti de zvon în Zarand? Dar din răspunsul dat, care mărturisește hotărât că o astfel de înțelegere nu a fost între Liga și liberali, — se vede ce temel a avut acea vorbă, dacă d sa va fi spus'o undeva, ca apucătură în alegeri.

Iar acum, cunoscut fiind adevărul, bunii noștri cetitori vor ști cum să primească pe viitor aceea ce li se spune de către „Liga” și de către alte partide. Oamenii „Ligei” n'au umbiat cu minciuni nici în zilele învolburate ale alegerilor, — ci și atunci au spus poporului numai adevărul, chiar cu primejdia de a fi învinși de minciună! Și pentru ținuta lor dreaptă, — mult au perduti!

In semn de protest

impotriva voimțelor.

„Liga Ap. Naț. Creștine”, Regionala Cluj, având în vedere înăsprirea voimțelor și atrocităților electorale, din partea guvernului, — a hotărât să nu deponă candidaturile pentru Senat la alegerile pentru Senat dela 23 Iunie, — în semn de protest!

Președinte I. C. Cătuneanu.

NOUȚĂȚI

M. Sa Regele la Cluj. La Cluj este înținat un Club filial al „Automobil-Clubului” (insolirea automobilistilor). Marți M. Sa Regele a venit la Cluj pentru a face o vizită Clubului și a lua parte la o întrecere de automobile pe dealul Feleacului. A luat masa la amiază la Clubul Militar, iar seara a luat parte la cina dată de Primar, Dr. Mihail, în onoarea M. Săle Regelui. Noaptea a plecat spre București cu trenul Regal.

Greva Doctorilor dela Casa Cercnală Deva, a încetat. Muncitorii și patronii cari au chel-

tuit cu alți doctori în timpul grevei, să-și înalțeze la Casa Cercnală Deva dovezile dela medic sau farmacie până la 20 Iunie, spre a li se face restituirile cuvenite.

Ploti aducătoare de dar și de prăpăd. Ploile din Mai, aduc mälalu”, — dar nu totdeauna. Și în anul trecut și în anul de față, luna Maiu ne-a adus ploii binefăcătoare, dar, durere, și ploii aducătoare de prăpăd. Cam în jumătate din țară ele au fost darul lui Dzeu și câmpurile se arată grase și pline de rod, — dar în jumătate venind prea multe și ca vărsate cu ciubărul, au făcut pagube uriașe. Multe sămănături au înecat, grâuul frumos l'au culcat, sate întregi le-au spălat. În Ardeal și Bănat mal puțin, dar în vechiul Regat: la Turnu Severin, Pitești, Buzău, Mărășești, au fost adevărate prăpăduri. Intre Gura Văii și Orșova a pornit un munte la vale, de credeal că se surpă. A astupat Calea Ferată și drumul, cu bolovanii prăvăliți din coastă, de câte 2 metri de înalți... Urmări a pusirii pădurilor. În jud. Buzău și Dâmbovița, au fost înecate multe sute de capete de vite și bucate, și au fost și jerte de vieți omenești. Doamne fereste.

Un biet elev de Liceu s'a spânzurat de frica examenelor. În Sătmăr s'a aflat spânzurat în locuința părinților săi elevul de Liceu, Lang, neamj, din clasa a V-a. Era repetent pe clasa asta și unii profesori îl spusese că va cădea iară, că n'a sporit nimic cu învățatura. A scris părinților o scrisoare prin care le cere iertare pentru marea durere ce le pricinuesțe, dar nu mai putea parța rașinea de a cădea de nou și mai ales rușinea părinților că au un copil așa de slab. Mal bine își pune capăt vieții sale fără de noroc, căci n'a avut dar dela D-zeu.

Tristul sfârșit al unui preot. În comuna Visula (jud. Cluj) trăește un bețiv, tare stricat în beutură. Femeia lui lucră la câmp, cu plugul, cu seceră îngrijeste cositul, cărușitul, tot. El bea și doarme ca mort. Intr'o zi femeia s'a rugat de preot să l dea vre-un sfat ce să mai facă să lasă din halul în care a ajuns: Preotul i-a spus că va cerca, și crede că va izbăvi. A ținut Dămăneca viitoare o predică foarte frumoasă despre stricăciunea prin beutură și a arătat amarul ce se sălășluște în casa bețivanului. Lăcrăma tot poporul de floral predicei. La urmă preotul a rugat apoi, aci în Casa Domnului, pe nenorocitul Alexandru Moldovan, să-și lase năravul cel rău și să se apropie cu sufletul de Domnul. Bețivanul s'a simțit „vătămat în onoarea lui” prin predica preotului, și după-ce a tras la măsă într'una trei zile și 3 nopți, — s'a dus mort de beat, la preot, spunându-i că vrea să-i plătească o datorie ce are mal demult. Preotul l'a primit. Bețivanul a scos în loc de bani, un topor de sub suman și la pocnit pe preot în cap, apoi cu un cușit scos de pe tureacul cizmei la tăiat beregata! Și-a fugit în lume...

Un glas din cor.

— Glasul lui Vasile Alexandri. —

II.

Dacă este acesta planul năvălitorilor de astăzi, precum totul ne face a o crede, el probează încă odată duhul întreprinzător al neamului israelit, și

departe de a-l atrage un blam (ocară), el e de natură de a-l atrage lauda și admirarea oamenilor practici.

Blamul (ocara) s'ar cuveni nouă, Românilor, dacă prin nepăsarea noastră, sau prin aplicarea unor învățături prestești „umanitare” (labitoare de oameni, creaștoare de oameni...) am da înșine o mână de ajutor la îndeplinirea acestui plan! Blamul ar cădea pe capul nostru dacă, înșelați de acele învățături înțelese pe dos, sau stăpânii de o spalmă inchipuită, sub înfririrea unor amenințări închipuite, am uita că patriia română este o moștenire sfântă, încredințată nouă de părinții noștri, pentru ca să o lăsăm și noi întreagă și nepătată copiilor noștri!

Cine este noul „Molsi” care conduce poporul lui Israel către o nouă Palestină? Cine? O adunare de oameni aleși, iubitori de neamul lor, puternici prin legăturile lor sociale în lumea politică, și mai puternici încă prin agentul producător de minuni, prin auriul îngrămădit la bancherii israeliți, la acești Principii ai banului, după cum il numesc cu măgulire unele gazete franceze (franceze cu numele, evreștii în faptă!)

„Alianța Israelită.”

Alianța israelită!.. Nume tainic, dar răsunător și aducător aminte de moarte, ca și numele de Nihilisml.. (Nihilisții sunt cei cari doresc nimicirea întregel rindueli a vieții de azi în state cu conducere, și ajungerea la o stare iară de sălbătăcie!).

Toți vorbesc cu o mirare cam îngrijată de aceste două numiri răsarite de-odată în ochii lumii, dar nimic nu poate măsura întinderea năzuințelor, felurilor acelor puteri nevăzute.

Alianța Israelită! Minunată și uriașă însoțire! Voiața ei este voiața întregului neam judaic. Porunciile ei sunt legi ce nu se mai judecă, ci se împiinesc de toți evreii! Un semn al ei, și sute de mil de oameni se îngrijentează în tăcere sub drapelul negru al năvălirii; sute de mil, cu cea mal deplină lăpădare de sine, se îndrămesază pe calea tristă a emigrației, (plăcării în altă țară)... Inșă Alianța, noul „Molsi”, le arată viitorul aurit, și ei merg înainte ca valuri inundătoare a torentelor (a revărsării de ape de pe coaste).

În fața unui asemenea fapt de puternică părtinire, cum dar noi Românii să nu ne îngrijim, și să nu ne întrebăm: ce vrea Alianța Israelită la noi?

Ea vrea și vrea să ridice seminția judaică dela cădere; vrea să dea o proprietate mare celor mai săraci și mal neluminați din neamul ei; vrea, pentru scopuri de mal târziu, să ridice Evreii pe aceeași treaptă cu Românii, și au reușit a atrage pe Europa „civilizată” (cea învățată), la împlinirea acestui vis frumos, acestul plan dibaciu, acestel mândril vredulce de oamenii mal presus, cari formează Alianța Israelită...

Acum să cercetăm pe ce se întemeiază Alianța Israelită, ca să ceară pentru numărșii săi coreligionari drepturi de cetățean în România? Care sunt serviciile (slujbele) făcute de către mulșimea judaică?

Adus'a ea vre-odată ajutorul ei bănesc la nevoile Românilor, fără a căta în acel ajutor un câștig cămătăresc? Unlu s'a cu sufletul la durerile țării? Impărtașii'a bucuria ei în zilele de biruință? Nu l. Imi pare rău

că trebuie să scot la iveală, că Evreii din Moldova, afară de foarte puține abateri, s'au arătat veșnic nepăsători de soarta Românelor, ba pot zice chiar dușmănoși propășirii noastre naționale. Unirea Principatelor (Moldova cu Muntenia, prefăcându-se în România), a fost pentru ei un doliu (o jale)!. Neatârănarea română o plecare din țară, și lupta Românilor pentru acea neatârănare, un cuvânt de a scumpi, de a crește camăta ei, de a specula asupra miseriei (lipsei) obștești!

De la 1842, când au început năvălirile, a crescut camăta și a urmat ruina proprietății mari. Intemeiat'au la noi evreii așezăminte de folos public? Nu! Gânditu-s'au macar așa numiții „Prinți ai banilor” din străinătate, ca să întrebunzeze iziriirea lor pe lângă puterile diplomației ai zilei, în felul acestei țări române pe care o priveau ca o *vițare proprie* a neamului evreesc?

Nici una din acestea! Singurul Israelit care a încercat la noi o întreprindere zisă de folos obștesc, este vestitul Dr. Strasberg. Și astăzi cunoaștem cât folos personal a tras el din facerea dramului de fier, unic în felul său pe fața pământului, și tot odată câtă *pagubă a suferit și suferă încă țara! Ea plătește scump încrederea ce a avut-o într'unul din cei mai renunțioșii oameni ai păturii înalte evreiești!*

Încă odată dar, să ne întrebăm: prin ce apucături Alianța a reușit a câștiga Europa pentru soarta noastră cum cu tatăl străin de neamul nostru, și care nu se poate arăta pe sine în fața lumii europene prin nici un lucru vrednic săvârșit la noi?

Toate acele apucături se reduc la una singură, însă cea mai dăcătoare la scop: la înrâurirea hăitirei!.

„Hăitește numai zi de zi, și tot se prinde ceva de cel hăitit!”

Apucătura întrebunțată a fost, de a arăta Europei pe nenorociții evrei ca pe niște blestă jertfe ale prigonirii crude române pentru religia lor, iar pe poporul român a-l zegrăvi în colorile cele mai înfloritoare de neînșădărire a altora, de rău sălbatecă, de barbarie, — așa fel, ca să deștepte „mila” Europei pentru evrei și aprinderea ei contra Românilor.

Și în adevăr, d-lor Senatori, ați văzut cum de vre-o câțiva ani, fele din stătinătate credincioase evreilor, au ajuns a fi unelte oarbe a luptei clevețitoare întreprinsă în contra Românilor! Ori-ce vorbă de ocară, de hală păcătoasă, ne-a fost aruncată cu smerenie de unele jurnale din Viena, din Pesta și chiar din Paris. Am fost descriși ca sălbateci, ca barbari, chiar și ca lași (fricoși ce se dau napol în război) în ajunul luptei noastre pentru neatârănare.

Cea mai neînsemnată întămplare ce a atins pe un Evreu, a fost folosită împotriva noastră și înfățișată în străinătate grozav mârță, pentru ca să pornească lumea străină în contra-ne. Și vezi, bine, aceea ce vedește viclenia: toate faptele Românilor restălmăcite, mărite, au fost arătate ca izvorând din duhal nostru neaferitor religios, — duh ce n'a trăit nici odată în noi!

De pildă: un cărcămar iudov, dovedit de înșelător de falsificare, era depărtat de pe moșia unde își făcea răntășiile: Follie străluc străgan: Prigonire religioasă!

Ori-ce măsură deregătorească luată de guvern pentru ordinea

și moralitatea publică: Prigonire religioasă!

Ori-ce lege apărătoare a intereselor singuraticilor cetățeni, votată de Corpurile Legislative: Prigonire religioasă!

Tot slujbașul, primar, comisar de poliție, subprefect, prefect, procuror, judecător, sunt pentru ei: agenți ai prigonirii religioase!

Chiar miniștrii au avut de suferit pentru aceeași bănuială.

Dar mai mult!.. Un Evreu fanatic (că merge orbis după legea lui), se vâra într'o biserică creștină, fură sculele sfinte și le arunca într'un loc sparsat. Preținderea, aiurea, chiar în țările cele mai luminate, acei sparcători, ar fi fost rupt în bucăți de poporul scârbit! La noi, în rău ticălos scapă teafăr, și pentru că este dat în judecată, ni se strigă: Prigonire religioasă!

Mai dăunăzi, în mijlocul Iașului, ziua în amiază-mare, cu prilejul înmormântării unui rabin, evreii au dat proba de cel mai sălbatic fanatism (ură religioasă) ecărând pe creștinii ce-i întâlneau, și chinând femeile lor (O preuteasă vădută ce trăia aproape de cimitirul evreesc, care a leșit și ea să se uite la înmormântarea popii iudovesc, a fost crent bătăta!) Și poporul Român a stat liniștit... Nici un evreu n'a fost atins... Cine însă să plânge de prigonire? Tot evreul.

(Va urma).

Posta Redacției.

D-sale Adam Stolcoiu în Cleveland. Din banii trimiși trec și pe 1927 Lei 103, fiindcă pe anul de față aveai plății 100 Lei. Noi n'am spus că-ți oprim fele decât dacă, la vremea sa (la împlinirea timpului pe cât erai plătit) nu vei trimite aiți bani înainte. Fiindcă i-ai trimis, înșește că nu se opresc.

D-sale T. S. în Ș. Nu știm de ce școală a „Științelor de Stat” întrebi. Și d-ta ce fele de 4 clase „Normală” ai (ai „pedagogia” zisă azi „Școală Normală”) întreabă te rugăm la cineva în București, noi nu cunoaștem aceea școală. Pentru Școala de Brigădieri silvic, întrebă la Ocolul Silvic de care vă țineți, acolo își pot da răspunsuri pricepute.

D-sale I. Cr. în Cergăld. Credem că de Regionala Cluj (Str. Bob 7.)

D-sale Ioan Chifor, în Periam. Un abonat al nostru Teodor Mureșan se-a scris, să-ți trimitem fele pe adresa d-tale în Periam, că se mută acolo. I-am trimis de 2 săptămâni fele pe adresa d-tale, scriind că-s pentru el, și ne-au venit fele înapoi. Dacă va întreba de ele, rugăm să-ți arătați acest răspuns.

Spre știre.

Subscribul aduc la cunoștință publică, că dela data de mai jos, ori-ce datorii, cumpărări din prăvălii în contul meu sau dela alți particulari, ce le-ar face soția mea Iohanna Gune, care mi-a părăsit casa, nu le recunosc și nici nu le voi achita.

Orăștie, la 4 Iunie 1926.

Radolf Vlad, Orăștie.

Mașină de treerat

cu dinți, scuturător, grăul curge într'un sac, — și **uzor**, — amândouă în stare bună. Prețul 26.000 Lei.

Le vinde: (787) 1-2

Herlea Nicolae Elias
Vineren (postă Cugir) Jud. Hunedoara.

Co câștigați Dv.

dacă faceți într'una încercări? Credenți Dv., că „Veritabilul Franck” ar fi atât de favorizat, dacă nu s'ar fi recunoscut deja de decanii calitatea sa superioară, în ce privește substanțele și gustul, spornicia sa neîntrecută, și tocmai de aceea iestinatatea sa excepțională? De sigur că nu! Astfel încât parola rămâne: „Veritabil Franck”.

Benzin! Oleiu!

Domnilor automobilisti!
In Simeria, pe șoseaua națională, s'a deschis Magazin mare de **benzin și oleiuri!**
(779) 1-2 Emil Petroviciu.

Casă de vânzare,

nouă, 2 camere și bucătărie, curte, grădină. — e de vânzare în Orăștie.
Koba Antone,
(781) 1-2 Orăștie, str. A. Bărsan, 5.

Publicațiune.

Reuniunea de Cozum a personalului dela Uzinele de fier din Cugir prin aceasta aduce la cunoștința publicului amater, că are în depozit diferite mărfuri, ca: vestminte (costume gata), barchetari, pășeturi, manufactură și coleniale, cari se vor vinde în bloc, prin licitație cu oferte închise, la data de 15 Iunie 1926 ora 9 a. m. în localul Cozumului din Cugir, până la care dată se vor putea vedea și mărfurile de mai sus.

Nu mai acci interesați vor putea participa la licitație, cari odată cu ofertele vor depune 5% a valorii mărfurilor, ca garanție în numerar, iar după adjudecare garanția se va majora la 10%.

Ridicarea mărfurilor se va putea efectui numai după achitarea totală a prețului.

Conziliul de Administrație își rezervă dreptul de ne ad judecare al licitației în caz de neobținere de prețuri avantajoase.

Informațiuni mai detaliate se pot primi în orele de serviciu, la Uzinele de fier din Cugir.

Cugir, la 8 Iunie 1926.
Conziliul de Administrație.
(786) 1-1

Publicațiune

Primăria comunală Căstău publică licitația dării în întreprindere a lucrărilor de reparatură generală a morii comunei conform planului construit și aprobat, pe ziua de 20 Iunie 1926 erele 10 a. m. cu prețul de strigare, 50'000 lei.

Condițiile de licitare se pot vedea la oficiul neralial Căstău în carele oficiase.

Căstău, la 2 Iunie 1926.
(785) 1-2 Primăria.

Licitație minuendă.

Comuna bisericească Brad, protopresbiteratul Zarand, județul Hunedoara, dă pe calcula licitațiunei publice minuende zidirea bisericii, afară de tura, pe ziua de Duminecă în 20 Iunie 1926, era 11, în localul internatului de băieți din Brad, pe lângă următoarele condițiuni:

1. Prețul excluderii un milion Lei.

2. Doritorii de întreprindere vor depune înainte de începerea licitației un vadiu de 10% din prețul strigării în bani gata, sau în albe hârtii de valoare acceptabile. Vadiul aceluia, cărui i-se va încredința întreprinderea, i-se va extrada numai după colaudare, iar celeritați licitanți îndată după terminarea licitației.

3. Comitetul parohial își rezervă dreptul de a încredința cu executarea lucrării pe acela dintre minus-ofertanți, care va prezenta mai multă garanție de soliditate.

4. Planul aprobat de P. V. Consister sub Nr. 3818 din 29 Aprilie a. c., se poate vedea la oficiul parohial din Brad.

5. Participanților la licitație nu se licuidează spese.

Preș. Comitetului parohial:
(789) 1-1 Andron Bogdan.

Am perdut

sau mai drept mi s'au ferat, în ziua târgului la Orăștie (5 Iunie), mai multe documente personale, ca: drept de armă și vână, atestate de serviciu, extras matricular, documente dela armată, dela Ocolul silvic, și altele, cari erau legate într'un libel de depunere expirat dela banca „Ardeleana”. Mi s'au zmulș din trăsă de piele ce o port. Erau și câteva sute de Lei între hârtii.

Cel ce le-ar fi găsit, să-și oprească banii, și să-mi trimită documentele, primind o răsplată potrivită.

Mihail Săndroi,
pădurar, în Șibișel, cătunul 1-2 Lupșa (în zăunte), p. Orăștie.

Automobil de vânzare.

Un automobil pentru 6 persoane, cu cauciucuri noi, e de vânzare. A se adresa la:

Bela Răpolty
(783) 1-3 Orăștie, în Piață, Nr. 28.

Mașină de scărmanat lână

cu toate cele ce se cer la ea, — este de vânzare la subscrisul:

George N. Voșgan
Planul-de-sus (Stănturi).
(784) 1-1 p. Sebeș, Jud. Alba.

Casă de vânzare în Dobra.

Subcomnatul vînd din mîni liberă, fără nici o sarcină, casă în care se află o *crămă, prăvălie* o locuință de 2 camere, o bucătărie, mai multe suprafețe, cămătară, grădină de 1/2 jugăr. Casa e în drumul gării, pe locul târgului de vite, loc potrivit pentru restaurant la gară, etc.

Moise Lupșa
(778) 2-2 Dobra, Nr. 352 Jud. Huned.

De vânzare în Orăștie o grădină cu frontul pe două uliți și o țelină în vil.

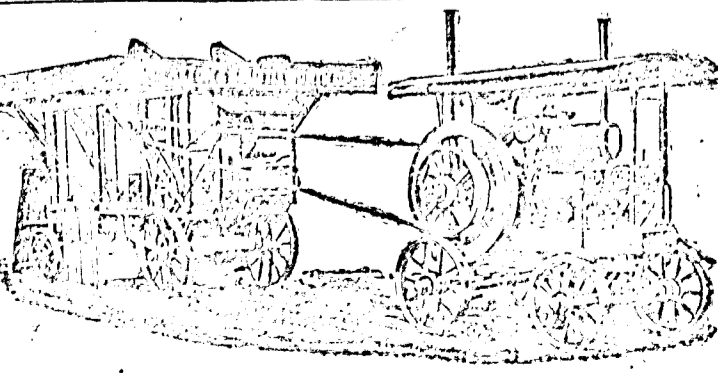
Beresi,
(777) 2-2 Str. Ierga (Berinului)

Casă de vânzare în Orăștie.

Aflătoare în colțul străzii Vasile Alexandri și a Cărocariilor, constă din 6 camere, 2 bucătării, 1 cameră pentru alinație, pivniță mare, o casă în curte cu 2 camere, 1 bucătărie, 1 grajd, 1 gară, grădina mare, rășinată în 2 străzi potrivit pentru locuri de cază, pentru economii foarte bună, fiind loc mare. Corespunzătoare pentru practicare comerțului, ero isărire în 6 străzi, înaintea casei este loc de piață cu circulație foarte mare.

Condițiuni și informațiuni se pot cășta în Strada Vasile Alexandri Nr. 17. (765) 2-2

CAROL F. JICKELI — Alba-Iulia și Sibiu.

Reprezentanța vestitei fabrici: Hofferr-Schranz-Clayton-Schuttleworth, — Viena. Livrează toate articolele agricole și mai ales motoare cu mașini de treerat, în diferite mărimi.

Prețurile și condițiile se dau la cerere.